

Financieel jaarverslag 2009 DAS Holding NV

Inhoud

- 2 [Pre-advies van de Raad van Commissarissen](#)
- 3 [Bestuursverslag](#)
- 6 [Kerncijfers](#)

Geconsolideerde jaarrekening 2009

- 8 Geconsolideerde balans per 31 december 2009
- 9 Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2009
- 10 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2009
- 11 Algemene toelichting
- 15 Toelichting op de geconsolideerde balans
- 24 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening
- 28 Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht
- 28 Stelselwijziging

Vennootschappelijke jaarrekening 2009

- 30 Vennootschappelijke balans per 31 december 2009
- 30 Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2009
- 31 Algemene toelichting
- 32 Toelichting op de vennootschappelijke balans
- 34 Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening

Overige gegevens

- 35 Gebeurtenissen na balansdatum
- 35 Statutaire winstverdeling
- 35 Voorgestelde winstbestemming
- 36 Accountantsverklaring

Pre-advies van de Raad van Commissarissen

Ingevolge het bepaalde in artikel 29 lid 1 van de statuten, bieden wij u hierbij de door de directie opgemaakte jaarrekening 2009 aan. Deze jaarrekening is gecontroleerd door Pricewaterhouse-Coopers Accountants NV en van een goedkeurende accountantsverklaring voorzien, die in dit verslag is opgenomen. Mede op grond van deze accountantsverklaring stellen wij u voor deze jaarrekening overeenkomstig vast te stellen en daarmee het bestuur te dechargeren voor hun verrichtingen gedurende het boekjaar.

Amsterdam, 24 maart 2010

De commissarissen:

R. Bauer
F. Blankers
Mr. J. Boven
G.H.M. ten Brincke
R. Huber
J. Vetter

Bestuursverslag

Financiële ontwikkelingen

DAS realiseerde in het jaar 2009 totale baten van € 266,8 miljoen, een groei van € 58 miljoen of 27,8%. De winst voor belastingen bedroeg € 44,8 miljoen, een stijging van de winst van 58,8% ten opzichte van 2008.

Het rendement op beleggingen in 2009 werd met name beïnvloed door de ontwikkelingen op de beurs.

De kasstroom uit operationele activiteiten bedroeg in 2009 € 44,4 miljoen.

De verhouding van groepsvermogen en totaal vermogen (solvabiliteitsratio) van de groep bedroeg eind 2009 26,8% en vormt daarmee, evenals vorige jaren, een solide basis voor het voeren van onze bedrijfsactiviteiten.

De liquiditeitspositie eind 2009 bedroeg € 27,9 miljoen.

DAS Holding trok voor acquisities in de incassomarkt vreemd vermogen aan. Voor alle overige activiteiten heeft de DAS-groep in 2009 in zijn eigen financieringsbehoefte voorzien.

Er hebben zich in het verslagjaar geen ontwikkelingen voorgedaan waarmee in de jaarrekening rekening moet worden gehouden, die de voor 2009 uitgesproken verwachtingen, hebben doorkruist.

Marktontwikkelingen binnen rechtsbijstand, incasso en juridisch advies

DAS heeft in alle markten goed gepresteerd in 2009. In de verzekeringsmarkt groeide de omzet van € 172 naar € 198 miljoen. Deze groei is afkomstig van autonome groei en enkele grote verzekeringsportefeuilles die naar DAS overkwamen.

Op het gebied van incasso groeide de omzet met 51% tot € 52 miljoen. Dit is gerealiseerd door de acquisitie van Van Arkel en door autonome groei.

Vanwege de economische crisis maakte een groeiend aantal klanten in 2009 gebruik van hun rechtsbijstandverzekering van DAS. Ondanks de enorme werkdruk die dit met zich meebracht, is de klanttevredenheid verder gestegen en kwam die voor juridische zaken uit op een rapportcijfer van 7,3 (in 2008 7,2) en voor verhaalszaken op 7,2 (in 2008 7,0).

De onderlinge samenwerking tussen de drie business lines is verder uitgebouwd. Steeds vaker vinden de medewerkers elkaar en wordt de markt gezamenlijk bewerkt. Het stimuleren van het lokale ondernemerschap en het omlabelen van RMC, Pro Actum en AddFinance naar DAS hebben hieraan een belangrijke bijdrage geleverd.

Verwachtingen

DAS verwacht dat de markt voor rechtsbijstandverzekeringen in 2010 verder zal groeien. De belangrijkste driver is de economische situatie en de onzekerheid die dit voor consumenten en ondernemers met zich meebrengt. We verwachten dat de economische ontwikkelingen tegelijkertijd een stuwend effect zullen hebben op het aantal rechtshulpverzoeken en daarmee op de personeelsbezetting. Binnen de business line Incasso ziet DAS voldoende mogelijkheden om verdere groei te bewerkstelligen, mede door acquisities. De financieringsbehoefte voor acquisities zal blijven bestaan.

Succesvolle samenwerking met distributiepartners

Ook in 2009 was de samenwerking met onze distributiepartners vruchtbaar. Wij waarderen de goede relatie met assurantietussenpersonen zeer. In goed bezochte workshops voor het intermediair door het land hebben we onze juridische en incassodienstverle-

ning en de DAS VoorDeZaak-producten nader toegelicht. De reacties van de tussenpersonen waren zeer positief. In juni van 2009 introduceerden we digitale inzage voor klanten en hun tussenpersonen met betrekking tot lopende schadedossiers.

DAS is zijn distributiepartners zeer dankbaar voor de succesvolle samenwerking in 2009.

Positionering DAS als brede juridische dienstverlener

DAS heeft zich in 2009 regelmatig laten zien in de Nederlandse media. Vanaf medio januari was op SBS6 wekelijks op zondagavond het door DAS gesponsorde programma 'Das je goed recht' te zien. Het programma behandelt actuele situaties waarmee particulieren en bedrijven in aanraking kunnen komen en juridische specialisten van DAS geven advies. In 2010 is inmiddels een derde serie van 'Das je goed recht' uitgezonden.

In 2009 heeft DAS door de inzet van televisiecommercials de positionering als brede juridische dienstverlener verder inhoud gegeven.

Ook op diverse radiozenders was DAS in 2009 regelmatig te horen. Op deze manier werd aandacht gevraagd voor onze incassodienstverlening en voor rechtsbijstand voor particulieren. In het verslagjaar was DAS, net als in voorgaande jaren, aanwezig als juridisch deskundige in de algemene pers en in de verzekeringsvakpers met diverse columns, met adviezen over diverse juridische en incassovraagstukken en in interviews en ingezonden stukken.

Organisatie, systemen en medewerkers

In 2009 heeft DAS belangrijke stappen gezet op weg naar werken met uitsluitend digitale dossiers. De afdelingen die zich bezighouden met schadeverhaal werken sinds medio 2007 met deze nieuwe techniek. De overige juridische onderdelen hebben de invoering verder doorgezet in 2009.

Verder is er dit jaar veel aandacht besteed aan de doorontwikkeling van het telefonisch juridisch advies en van DASxtra-diensten voor particulieren. Ook is er een succesvolle start gemaakt met de inzet van hbo-juristen in de rechtshulpverlening.

DAS heeft in 2009 twee nieuwe vestigingen geopend, één in Groningen en één in Roermond.

De business line Incasso heeft het afgelopen jaar een herkenbare eigen positie in de DAS-groep gekregen. De lancering van de MKB-propositie DAS VoorDeZaak brengt met zich mee dat ondernemers voor juridische en incassovragen bij één loket terecht kunnen.

De personeelsbezetting op basis van fte's is ten opzichte van het vorige jaar gestegen naar 1.296 fte's. In 2008 was dit nog 1.020 fte's. Deze stevige toename is toe te schrijven aan de instroom van medewerkers van de incassobedrijven door de groei in volume en door de groei van het aantal juristen bij het verzekeringsbedrijf, ook als het gevolg van het gestegen volume.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

In 2009 is DAS een samenwerking gestart met de stichting Sport en Zaken. Sport en Zaken brengt landelijke sportbonden en lokale sportverenigingen in contact met dienstverleners die pro Deo hun kennis en kunde ter beschikking willen stellen aan de sport. DAS wil in 2010 ook weer projecten uitvoeren met Sport en Zaken. Daarnaast werkt DAS mee aan het Microjustice Initiative dat de ontwikkeling wil stimuleren van betaalbare en duurzame oplossingen voor de toegang tot het recht voor mensen aan de onder-

kant van de samenleving in ontwikkelingslanden. Dit initiatief wordt uitgevoerd door Tilburg University (Tisco) in samenwerking met zes NGO's (non gouvernementele organisaties) in ontwikkelingslanden.

Risicobeheer en riskmanagement

In 2009 heeft DAS de effectiviteit van haar risicobeheersystematiek verder ontwikkeld. Het accent lag daarbij op de activiteiten binnen het verzekeringsbedrijf. Er zijn instrumenten ontwikkeld die een blijvende en structurele focus op risicobeheersing mogelijk maken. DAS beschikt derhalve over een effectief functionerend riskmanagementframework ten behoeve van de Holding en de activiteiten die binnen de verbonden werkmaatschappijen plaatsvinden.

Daarin zijn de potentiële risico's van DAS Rechtsbijstand NV in kaart gebracht, op kans en impact beoordeeld en er zijn maatregelen ter beheersing van de gesignaleerde risico's geformuleerd.

De potentiële risico's en de geformuleerde beheersmaatregelen worden periodiek op actualiteit en effectiviteit getoetst. De kwaliteit van de getroffen beheersmaatregelen blijft dankzij deze cyclische benadering up to date.

Als basis voor een effectieve beheersing zijn werkprocessen en verantwoordelijkheden van het management geïnventariseerd en samengebracht in een actuele procesdecompositie.

De bestuurlijke beheersing van risico's is structureel geborgd in risicotteams, waarmee focus op de verschillende typen risico's wordt ondersteund. De verschillende risicotteams zijn:

- Risicobeheerteam, dat verantwoordelijk is voor de sturing en bewaking van risicomangement in zijn geheel en het matching-risico/renterisico, valutarisico, marktrisico, omgevingsrisico, juridisch risico, kredietrisico en het uitbestedingsrisico in het bijzonder;
- Commissie Integriteit, die verantwoordelijk is voor beheersing van het integriteitsrisico;
- Riskmanagementgroep, die verantwoordelijk is voor beheersing van de verzekeringstechnische risico's;
- IT RiskTeam, dat verantwoordelijk is voor beheersing van het IT-risico;
- Operational RiskTeam, dat verantwoordelijk is voor beheersing van de operationele risico's. Tevens is er een procesmanagementoverleg actief dat ondersteunend is ter beheersing van de werkprocessen.

Er is twee keer over de werkwijze en de resultaten gerapporteerd aan de auditcommissie.

De werking van de interne risicobeheersingsystematiek wordt centraal door de Groep Compliance & Legal Affairs gecoördineerd. Dit geldt eveneens voor het toezicht op naleving van relevante wet- en regelgeving en de werking van gedragscodes. Ook binnen het incassobedrijf was risicobeheersing een belangrijk aandachtspunt.

Ten aanzien van risico's geldt het volgende beleid:

Valutarisico

DAS doet alleen zaken in de eurozone en kent derhalve geen valutarisico's. Met betrekking tot de beleggingsportefeuille bezit DAS een beperkte positie in niet-eurozone landen die zijn opgenomen in fondsen. Echter, de notering van deze fondsen is in euro's zodat ook uit dien hoofde geen risico wordt gelopen. Het deel van de portefeuille dat genoteerd staat in dollars is voor circa 62% afgedekt.

Verzekeringstechnisch risico

DAS kent een periodieke berekening van het rendement per productgroep en productsoort. Het beleid is dat er een minimaal rendement behaald moet worden. Op basis hiervan wordt de prijs van producten jaarlijks opnieuw vastgesteld (inflatiecorrectie en eventuele incidentele prijsverhoging). Daarnaast worden er permanent nieuwe producten ontwikkeld. Ook hiervoor geldt de minimale rendementseis en wordt gebruikgemaakt van actuariële berekeningen en verzekeringstechnische en marktkennis. Strategisch worden de ontwikkelingen in de markt gevolgd en daar waar nodig wordt tijdig geanticipeerd. We voorzien momenteel geen additionele maatregelen die nodig zijn om risico's te mitigeren.

Operationeel risico

Ter beheersing van het operationeel risico worden diverse activiteiten ontplooid. Zo zijn er proceseigenaren benoemd en zijn de daarbij behorende verantwoordelijkheden vastgelegd. Daarnaast is er een operationeel riskteam geformeerd dat periodiek bijeenkomt en waarbij de beheersing van operationele risico's centraal staat.

Renterisico

Met betrekking tot de beleggingsportefeuille heeft DAS een substantiële positie in obligaties. DAS heeft een ALM-studie uitgevoerd. Binnen deze studie wordt rekening gehouden met een aantal stressscenario's waarbij onder andere de rente met 1% wordt verhoogd of verlaagd. De impact op de obligatieportefeuille is dan plus of min 3,92%. Mede op basis van deze gegevens wordt het beleggingsbeleid vastgesteld en worden acties geformuleerd teneinde de solvabiliteit te handhaven op het gewenste niveau.

Kredietrisico

De beleggingsportefeuille bestaat per 31 december 2009 voor 87% uit vastrentende waarden (marktwaarde). Er wordt gestuurd op de kredietkwaliteit van de debiteuren, die allen minimaal een A-status hebben.

De aandelenportefeuille bestaat grotendeels uit beursgenoteerde aandelenfondsen, waardoor een spreiding van het risico is bewerkstelligd.

Ook van de vorderingen wordt de kredietwaardigheid regelmatig getoetst.

Liquiditeit/Kasstroom

DAS heeft als doel de liquiditeit jaarlijks te optimaliseren. Hiervoor kent DAS een aantal rapportages. Een dagelijks liquiditeitsoverzicht, een maandelijks cashflowoverzicht en een cashflowprognose. Deze rapportages staan in nauw verband met de maandelijksse beleggingsrapportage. Zo wordt altijd een balans gehouden tussen de liquiditeitsstroom uit de operationele activiteiten, de investeringsactiviteiten en de beleggingsactiviteiten. Voordat er (opnieuw) belegd wordt, wordt eerst bekeken op basis van de actuele standen en de prognoses hoeveel middelen belegd kunnen worden. Hierdoor wordt de continuïteit van de operationele en investeringsactiviteiten behouden en een optimaal rendement behaald uit de beleggingen.

Fraudebeheersing

Als lid van het Verbond van Verzekeraars heeft DAS zich aan het Fraudeprotocol en het Deltaplan Fraudebeheersing gecommit-

teerd. Dit impliceert een actieve aanpak van fraudebeheersing. In 2009 is deelgenomen aan het fraude-assessment van het Verbond. In navolging hiervan heeft DAS een uitvoerig activiteitenplan opgesteld en de realisatie in gang gezet met het doel fraudebeheersing effectief in de organisatie te integreren.

Corporate governance and compliance

DAS hecht veel belang aan een actieve en zorgvuldige invulling van het begrip compliance. Als juridische dienstverlener kent ons bedrijf bij uitstek een cultuur waarin het vanzelfsprekend is om elkaar aan te spreken op waarden en normen en de naleving van wettelijke verplichtingen.

Sinds een aantal jaren is een afdeling Compliance & Legal Affairs ingericht, met als bijzondere opdracht de naleving van de relevante wet- en regelgeving te coördineren, relevante compliance-risico's te analyseren en maatregelen te nemen, die een adequaat compliancebeleid moeten waarborgen. De taak en organisatorische positie van de compliancefunctie is vastgelegd in een door het bestuur en de auditcommissie vastgesteld compliancecharter. In het compliancecharter zijn tevens de waarborgen die tot een onafhankelijke invulling van de functie moeten leiden vastgelegd. De afdeling Compliance & Legal Affairs opereert onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid van het bestuur

Ook in 2009 heeft DAS de relevante regelgeving, waaronder de op de Wft gebaseerde uitvoeringsregelingen, opnieuw getoetst en beoordeeld of de genomen maatregelen in overeenstemming zijn met de uit het wettelijk kader, de beleids- en gedragsrichtlijnen van het Verbond van Verzekeraars en de toepasselijke gedragscodes voortvloeiende eisen. De beheersing van compliancerisico's is in het eerder besproken riskmanagementframework geïntegreerd en tevens in de daarbij behorende bestuurlijke governancestematiek.

Ook in het incassobedrijf staan de naleving van wetgeving en de normen die voortvloeien uit een maatschappelijk verantwoordelijk ondernemerschap hoog op de agenda. Er zijn op het punt van integriteitsmanagement en klachtmanagement binnen de incassobedrijven maatregelen genomen die nakoming van normconform gedrag en de verwezenlijking van onze ambities met betrekking tot verantwoord ondernemerschap moeten waarborgen.

Raad van Commissarissen

In 2009 hebben zich de volgende wijzigingen voorgedaan in de personele bezetting van de Raad van Commissarissen. Volgens het rooster van aftreden traden de heren J. Boven en R. Huber af. Beide heren stelden zich herkiesbaar en werden herbenoemd.

Amsterdam, 24 maart 2010

mr. Eric Pouw
algemeen directeur

Kerncijfers (x € 1.000)

	2009	2008	2007	2006	2005
Baten					
Omzet	250.608	207.305	180.597	154.567	143.514
Opbrengst beleggingen	14.934	1.707	9.437	7.619	10.539
	265.542	209.012	190.034	162.186	154.053
Verzekeringstechnische lasten	95.844	83.248	76.364	71.765	74.344
Bedrijfskosten					
Provisie	51.897	43.958	41.637	36.923	34.100
Overige bedrijfskosten	74.202	53.338	42.650	26.578	20.941
	126.099	97.296	84.287	63.501	55.041
Resultaat					
Resultaat voor belastingen	44.807	28.215	26.502	24.998	22.285
Belastingen	11.985	7.901	7.113	6.992	7.301
Aandeel derden	1.676	1.272	849	58	-
Resultaat na belastingen	31.146	19.042	18.540	17.948	14.984
Verzekeringstechnische voorzieningen					
Premies	44.179	45.387	45.134	42.253	40.331
Schaden	163.206	148.758	140.459	132.483	123.051
	207.385	194.145	185.593	174.736	163.382
Beleggingen					
Aandelen	43.194	25.697	34.200	36.049	29.792
Obligaties	219.663	189.419	197.416	179.560	161.620
	262.857	215.116	231.616	215.609	191.412
Derivaten	26	382	-	-	-
Eigen vermogen					
Gestort kapitaal	5.060	5.060	5.060	5.060	4.991
Reserves	105.620	77.624	60.496	46.956	29.926
	110.680	82.684	65.556	52.016	34.917
Cijfers per € 100 gestort kapitaal					
Winst	616	376	366	355	300
Eigen vermogen	2.187	1.634	1.296	1.028	700
Gemiddeld aantal werknemers op fulltime basis	1.296	1.020	886	765	666

De stelselwijziging is niet verwerkt in de jaren 2007 en eerder.

Geconsolideerde balans per 31 december 2009 (x € 1.000)

(voor winstbestemming)

	2009	2008
> Activa		
1 Immateriële vaste activa		
Goodwill	33.042	15.680
2 Materiële vaste activa	8.764	6.040
3 Financiële vaste activa		
Aandelen	43.194	25.697
Obligaties	219.663	189.419
	262.857	215.116
4 Derivaten		
Valutatermijncontracten	26	382
5 Vorderingen		
Vorderingen uit hoofde van directe verzekering		
– Verzekeringnemers	2.442	3.591
– Tussenpersonen	11.331	9.130
Vorderingen uit hoofde van herverzekering	13.357	13.639
Derdengelden/Onderhanden werk	49.992	29.840
Belastinglatentie	288	52
Vorderingen incasso	3.026	3.571
Lopende rente	5.585	5.071
Overige vorderingen	20.150	15.127
	106.171	80.021
6 Liquide middelen	27.879	42.863
Totaal activa	438.739	360.102
> Passiva		
7 Groepsvermogen		
Eigen vermogen	110.680	82.684
Aandeel derden	6.946	3.502
	117.626	86.186
8 Voorzieningen		
Voor niet-verdiende premies	44.179	45.387
Voor te betalen schaden/uitkeringen	163.206	148.758
Overige voorzieningen	9.217	5.992
	216.602	200.137
9 Langlopende schulden	21.450	10.613
10 Kortlopende schulden		
Schulden uit directe verzekering	3.213	3.422
Schulden aan kredietinstellingen	14.014	12.902
Derdengelden	25.367	12.503
Overige schulden en overlopende passiva	40.467	34.339
	83.061	63.166
Totaal passiva	438.739	360.102

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2009 (x € 1.000)

	2009	2008
1 Omzet	250.608	207.305
2 Opbrengsten uit beleggingen	14.934	1.707
3 Dotatie voorziening niet-verdiende premies	1.208	- 253
Totaal baten	266.750	208.759
4 Verzekeringstechnische lasten	95.844	83.248
5 Bedrijfskosten	126.099	97.296
Totaal lasten	221.943	180.544
Resultaat voor belastingen	44.807	28.215
6 Belastingen	11.985	7.901
Resultaat na belastingen	32.822	20.314
Aandeel derden	1.676	1.272
Nettowinst	31.146	19.042
Herwaardering beleggingen (zie toelichting eigen vermogen vennootschappelijke jaarrekening)	1.050	- 3.545
Aanpassing overige reserves i.v.m. stelselwijziging pensioenen RJ 271	5.831	-
Aandeel derden in het resultaat	1.676	1.272
Totaalresultaat	39.703	16.769

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2009 (x € 1.000)

	2009	2008
Resultaat voor belastingen	44.807	28.215
Venootschapsbelasting (w&v, 6)	- 11.985	- 7.901
Aanpassingen voor:		
– Afschrijvingen (balans, 1 & 2)	7.533	6.142
– Koersresultaat aandelen en valutatermijncontracten (balans, 3 & 4)	- 6.525	12.307
– Koersresultaat gecompenseerd door herwaarderingsreserve (balans, 3)	1.050	- 3.545
– Agio (balans, 3)	376	312
Veranderingen in het werkkapitaal		
Inbreng werkkapitaal als gevolg van acquisities	- 308	-
Wijziging van de vorderingen (balans, 5)	- 13.928	- 29.152
Wijziging van de schulden (balans, 10)	6.869	15.196
Wijziging van de voorzieningen (balans 8)	16.465	6.991
	9.098	- 6.965
Kasstroom uit operationele activiteiten	44.354	28.565
Investeringen en verstrekkingen		
Beleggingen in obligaties (balans, 3)	- 50.350	- 6.091
Beleggingen in aandelen (balans, 3)	- 10.616	- 4.186
Materiële vaste activa (balans, 2)	- 4.770	- 2.798
Investeringen acquisities (balans, 2)	- 627	- 372
Betaalde goodwill (balans, 1)	- 22.312	- 5.667
	- 88.675	- 19.114
Desinvesteringen en aflossingen		
Aflossingen obligaties (balans, 3)	19.730	13.776
Materiële vaste activa (balans, 2)	90	138
	19.820	13.914
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 68.855	- 5.200
Ontvangsten uit schulden aan kredietinstellingen (balans, 10)	17.374	12.171
Aflossingen van schulden aan kredietinstellingen (balans, 10)	- 5.425	- 2.534
Aandeel derden bij acquisities (w&v)	1.768	266
Betaalde dividenden (balans venn, 3)	- 4.200	- 4.200
	9.517	5.703
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	9.517	5.703
Afname respectievelijk toename liquide middelen	- 14.984	29.068
Stand begin van het jaar (balans, 6)	42.863	13.795
Stand eind van het jaar (balans, 6)	27.879	42.863
Afname respectievelijk toename liquide middelen	- 14.984	29.068

Algemene toelichting

Activiteiten

De activiteiten van de groep bestaan uit het verzekeren in de branche rechtsbijstand, het verlenen van juridische en/of financiële diensten, het ondersteunen van juridische en financiële dienstverleners en incassodiensten waaronder deurwaardersactiviteiten en creditmanagement.

Groepsstructuur

DAS Holding NV, gevestigd Karspeldreef 15, 1102 BB te Amsterdam, is 100 procent aandeelhouder van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij NV, DAS Support BV en DAS Legal Finance BV, allen gevestigd te Amsterdam.

Inmiddels is door DAS Legal Finance BV een meerderheidsbelang in de volgende entiteiten verworven:

- [Bos Incasso BV en LAVG BV](#)
beide te Groningen (1 november 2006) – 85%
- [Incasso Consult Groep BV](#)
te Elst (1 januari 2007) – 80%
- [LAVG Zuid BV](#)
te Breda (1 augustus 2007) – 80%
- [De Wit Vissers Incasso BV](#)
te Breda (1 augustus 2007) – 95%
- [Gerechtsdeurwaarderskantoor Van der Meijde BV](#)
te Den Haag (1 oktober 2007) – 80%
- [Gerechtsdeurwaarderskantoor Sturm & Van Vuuren BV](#)
te Nieuwegein (1 november 2007) – 80%
- [The Receivables Management Company BV](#)
te Rotterdam (1 november 2007) – 80%
- [Addfinance BV](#)
te Den Bosch (1 november 2007) – 80%
- [Pro Actum BV](#)
te Rotterdam (1 december 2008) – 65%
- [Van Arkel BV](#)
te Leiden (1 januari 2009) – 80%

Tussen haakjes staan de data vanaf wanneer de resultaten worden meegeconsolideerd binnen DAS Legal Finance BV. Voor het aandeel dat door derden wordt gehouden, is een minderheidsbelang opgenomen.

Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van BW2 titel 9 en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Voor de waardering van activa en passiva van de verzekeringsactiviteiten alsmede de resultaatbepaling op deze activiteiten worden de bepalingen van afdeling 15 in aanmerking genomen.

Consolidatie

In de consolidatie worden opgenomen de financiële gegevens van DAS Holding NV, haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin DAS Holding NV beslissende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de fi-

nanciële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de groep.

Aangezien de winst- en verliesrekening over 2009 van DAS Holding NV is verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening, is volstaan met weergave van een beknopte winst- en verliesrekening in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

De belangrijkste in de consolidatie begrepen vennootschappen zijn:

- DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij NV, Amsterdam – 100%
- DAS Legal Finance BV, Amsterdam – 100%
- Bos Incasso BV en LAVG BV, beide te Groningen (1 november 2006) – 85%
- Van Arkel BV te Leiden (1 januari 2009) – 80%

De volledige lijst van deelnemingen en geconsolideerde maatschappijen is separaat gedeponneerd ten kantore van het handelsregister.

Verbonden partijen

Alle groepsmaatschappijen worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd. Er zijn geen transacties geëlimineerd, anders dan binnen de groep.

In de Raad van Commissarissen nemen directieleden van enkele grote verzekeringsmaatschappijen zitting. Deze organisaties fungeren tevens als intermediair voor de verkoop van verzekeringen en daarmee de realisatie van premie-inkomen.

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend in de betreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of equivalent dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa.

Vergelijking met voorgaand jaar

In verband met een stelselwijziging zijn de vergelijkende cijfers aangepast. In 2009 is de nieuwe richtlijn RJ 271 toegepast. Volgens de oude richtlijn werd de pensioenvoorziening berekend op basis van actuariële methode die bekend staat als 'projected unit credit'-methode. Bij deze methode wordt de contante waarde van

de toegekende pensioenaanspraken verminderd met de marktwaarde van de beleggingen. Het tekort wordt als nettoverplichting op de balans opgenomen. Volgens de nieuwe richtlijn worden alleen verplichtingen of vorderingen met de pensioenuitvoerder per balansdatum opgenomen. De vooruitbetaalde premie aan de pensioenuitvoerder wordt opgenomen onder vorderingen. De stelselwijziging heeft een positief effect gehad op de algemene reserve van € 5.831 per 1 januari 2009. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting. De meerjarenoverzichten zijn niet aangepast omdat dit praktisch niet mogelijk is.

Met ingang van 2009 wordt betaalde goodwill afgeschreven in 10 jaar. Tot en met boekjaar 2008 bedroeg de afschrijvingstermijn 5 jaar. Tot verlenging van de afschrijvingstermijn is besloten omdat een periode van 10 jaar meer aansluit bij de geschatte economische levensduur van de goodwill. Tevens wordt door verlenging van de afschrijvingstermijn aangesloten bij fiscale wet- en regelgeving. Het effect van deze schattingswijziging op het resultaat voor belastingen over 2009 bedraagt € 4,2 miljoen. Indien de afschrijving goodwill in 2009 volgens de oude methode zou zijn berekend bedragen de lasten € 8,3 miljoen in plaats van € 4,1 miljoen.

Een deel van de productie is gesloten in de combinatie van herverzekerings- en uitvoeringsovereenkomsten met andere verzekeringsmaatschappijen. Het economische karakter daarmee is gelijk beschouwd en omwille van vergaand inzicht is nu in de jaarrekening een splitsing tussen direct en indirect bedrijf gemaakt. De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast.

Grondslagen van waardering

Algemeen

Tenzij anders is vermeld, zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen.

Immateriële vaste activa

De goodwill wordt gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met lineair berekende afschrijvingen (maximaal 10 jaar). Waar noodzakelijk wordt rekening gehouden met duurzame waardevermindering. De afschrijvingen betreffende de overgenomen verzekeringsportefeuille zijn gebaseerd op de gemiddelde resterende looptijd. Waar noodzakelijk wordt rekening gehouden met duurzame waardevermindering.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Waar noodzakelijk wordt rekening gehouden met duurzame waardevermindering. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële vaste activa

Aandelen

Aandelen worden gewaardeerd tegen marktwaarde die is gebaseerd op de beurswaarde per balansdatum. Niet-officieel genoteerde aandelen worden gewaardeerd op nettovermogenswaarde dan wel op de aan ons verstrekte advieskoers per balansdatum. Gerealiseerde koerswinsten worden direct ten gunste van het resultaat verantwoord.

Ongerealiseerde koerswinsten worden, na aftrek van belasting, rechtstreeks in de reserve herwaardering beleggingen opgenomen. Ongerealiseerde koersverliezen worden direct ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Obligaties

Obligaties worden gewaardeerd tegen aflossingswaarde. Agio en disagio worden gedurende de resterende looptijd in het resultaat verantwoord.

Valutatermijncontracten

Valutatermijncontracten worden gewaardeerd tegen marktwaarde, gebaseerd op de termijankoersen in de markt op balansdatum. Ongerealiseerde koersverliezen en -winsten worden direct ten laste/gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Derdengelden/onderhanden werk

Derdengelden worden gewaardeerd tegen aan de dossiers verbonden directe kosten. Ontvangsten ten behoeve van cliënten worden als derdengelden credit verantwoord, indien het saldo van de directe dossierkosten en de ontvangsten ten behoeve van cliënten een creditsaldo weergeeft.

Indien de directe kosten hoger zijn dan de voor cliënt ontvangen gelden, wordt het saldo als derdengelden debet op de balans gepresenteerd.

Indien verliezen op derdengelden voorzienbaar zijn, wordt deze voorziening op de derdengelden in mindering gebracht. Deze voorziening wordt post voor post bepaald.

Op het moment dat de dossiers worden afgesloten, wordt het resultaat in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Het onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen de 'Percentage of Completion Method' voor wat betreft de eigen verdiensten.

Voorzieningen

Voorziening voor niet-verdiende premies

De voorziening voor niet-verdiende premies betreft het per balansdatum nog niet verdiende deel van de nettopremies.

De voorziening heeft over het algemeen een kortlopend karakter.

Voorziening voor te betalen schade/uitkeringen

De voorziening voor te betalen schade/uitkeringen heeft betrekking op nog niet afgewikkelde schade, waaronder begrepen nog niet aangemelde schade, waarvan de oorzaak voor de balansdatum is gelegen. De voorziening voor de externe kosten wordt op basis van historische patronen bepaald. Voorts wordt rekening gehouden met te betalen interne schadebehandelingskosten op basis van ervaringscijfers.

De voorziening heeft over het algemeen een kortlopend karakter.

Pensioenvoorziening

De pensioenvoorziening van DAS Holding NV bevat de verplichtingen en vorderingen voortvloeiende uit de pensioenregeling. De verplichtingen omvatten niet alleen de in rechte afdwingbare verplichtingen, maar ook die waarbij er sprake is van een situatie waarbij er geen ander reëel alternatief is dan het nakomen van die verplichting. De voorziening is gewaardeerd tegen actuele waarde. Wijzigingen in de voorzieningen worden als resultaat verantwoord, evenals de betaalde premies aan de pensioenuitvoerder.

In de pensioenregeling is momenteel bepaald dat ingegane pensioenen voorwaardelijk worden geïndexeerd op grond van de inflatie, rekening houdend met een maximalisatie van 4%.

De hoofdlijnen van de pensioenregeling van DAS Rechtsbijstand NV in 2009 zijn:

- geïndexeerd middelloon;
- reguliere pensioendatum 65 jaar;
- indexatie op te bouwen aanspraken (actieven) conform cao-loonontwikkelingen van de verzekeringsbedrijfstak;

- opbouwpercentage ouderdomspensioen: 1,75% van de geldende pensioengrondslag; de pensioengrondslag betreft het jaarsalaris voor zover dat meer bedraagt dan de franchise (voltijds in 2009: € 17.949) Het jaarsalaris bedraagt maximaal 5 keer de franchise;
- partnerpensioen: 50% van het te bereiken ouderdomspensioen;
- wezenpensioen: 14% van het te bereiken ouderdomspensioen;
- flexibele aanvulling in de vorm van een toegezegde bijdrageregeling voor extra pensioenopbouw als compensatie voor het verlies van prepensioen.

Het arbeidsongeschiktheidspensioen valt buiten de regeling. DAS Rechtsbijstand NV heeft een zogenoemde verzekerderegeling, hetgeen inhoudt dat de uitkeringen van pensioenen is gegarandeerd door de pensioenuitvoerder.

Latente belastingverplichtingen

Voor het verschil tussen de commerciële en de fiscale waardering van activa en passiva wordt een voorziening of een vordering opgenomen gebaseerd op de nominale waarde van de hierop rustende fiscale claim tegen het geldende belastingtarief. De latente belastingen van verschillende entiteiten worden niet gesaldeerd.

Jubileavoorziening

De jubileavoorziening betreft de contante waarde van toekomstige jubileumuitkeringen, rekening houdend met blijf- en sterftkansen.

- Jubileumuitkering bij 12,5 jaar dienstverband: ¼ maandsalaris
- Jubileumuitkering bij 25 jaar dienstverband: 1 maandsalaris
- Gehanteerde disconteringsvoet: 5%

De pensioenvoorziening, voorziening voor latente belastingen en jubileavoorziening hebben in het algemeen een langlopend karakter.

Vreemde valuta

De transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. De hieruit voortvloeiende balansposten worden omgerekend tegen de koers per balansdatum, waarbij eventuele koersverschillen in het resultaat worden verwerkt, tenzij deze betrekking hebben op aandelen die worden verwerkt in overeenstemming met de waarderingsgrondslag voor aandelen.

Grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd.

Omzet

Hieronder zijn opgenomen de in het boekjaar aan de verzekeringnemers in rekening gebrachte brutopremies en de aan diensten in rekening gebrachte bedragen voor de geleverde creditmanagement-, incasso- en deurwaardersactiviteiten. Hierop zijn de direct toe te rekenen kosten in mindering gebracht.

De mutatie in het onderhanden werk wordt berekend volgens de 'Percentage of Completion Method'. De omzet van deurwaardersactiviteiten wordt genomen bij het uitbrengen van exploitatie. De omzet van incassoactiviteiten wordt verantwoord bij afsluiting van het dossier. Bij abonnementen wordt de omzet verantwoord in de periode waarop deze betrekking heeft.

Opbrengsten uit beleggingen

Gerealiseerde koerswinsten op aandelen worden direct in het resultaat verantwoord. Ongerealiseerde koerswinsten op aandelen worden, na aftrek van belasting, in de reserve herwaardering beleggingen opgenomen en ongerealiseerde koersverliezen worden direct ten laste van het resultaat gebracht op het moment dat de marktwaarde onder de kostprijs daalt. Dividend op aandelen wordt

bij ontvangst verantwoord. Ongerealiseerde koerswinsten en -verliezen op obligaties worden niet in het resultaat verantwoord, aangezien obligaties worden gewaardeerd op aflossingswaarde. Gerealiseerde koerswinsten op obligaties en de afschrijvingen van (dis)agio worden direct in het resultaat verantwoord. Interest op obligaties worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd.

Verzekeringstechnische lasten

Onder verzekeringstechnische lasten zijn opgenomen de aan het boekjaar toe te rekenen in- en externe schadebehandelingskosten, waaronder de mutatie van de voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen.

Bedrijfskosten

Hieronder worden opgenomen de in het boekjaar ten gunste van agenten en gevolmachtigden gecrediteerde provisie, alsmede personeelskosten, kosten gevolmachtigden, kosten van creditmanagement-, incasso- en deurwaardersactiviteiten en overige kosten die op het boekjaar betrekking hebben (exclusief schadebehandelingskosten).

De pensioenverplichtingen van DAS Rechtsbijstand NV zijn verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij. Daarnaast worden de verplichtingen en vorderingen die voortvloeien uit de pensioenregeling opgenomen op de balans. De betaalde premies aan de pensioenuitvoerder worden verantwoord als kosten, evenals de wijziging in de pensioenvoorziening.

De pensioenregeling van de incasso-business-units betreffen een beschikbare premieregeling, waarbij de premies in het resultaat worden verantwoord op het moment dat ze verschuldigd zijn.

Voor twee van de tot de consolidatiekring behorende entiteiten is in 2009 de pensioenregeling gewijzigd in een toegezegde pensioenregeling waarop de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing zijn en waarvoor op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen worden betaald door de vennootschap. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen. Dit betreft een voorziening voor:

- de verplichting van de vennootschap tot het verrichten van extra betalingen of herstellpremies als gevolg van een lage dekkingsgraad van het pensioenfonds;
- extra pensioenaanspraken die voortvloeien uit door de vennootschap toegezegde toekomstige salarisverhogingen (bijvoorbeeld voortkomend uit cao-afspraken) bij een eindloonregeling;
- onvoorwaardelijke nog niet gefinancierde indexaties;
- nadelen van individuele waardeoverdrachten die ten laste komen van de vennootschap.

Daarnaast neemt de vennootschap een vordering op voor:

- toegezegde restituties als gevolg van een hoge dekkingsgraad van het pensioenfonds;
- overrente of winstdeling die overeenkomstig de bepalingen in een verzekeringscontract beschikbaar komen voor de vennootschap;
- voordelen van individuele waardeoverdrachten die ten gunste komen van de vennootschap.

De pensioenvoorziening of -vordering wordt op basis van de beste schatting gewaardeerd. Hierbij is de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. Als discountingsvoet voor de contantmaking is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties genomen. Indien de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt niet langer is dan een jaar, is de verplichting niet tegen de contante waarde opgenomen.

Toevoegingen aan en vrijval van pensioenvoorzieningen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn berekend op basis van vaste percentages van de aanschafwaarde c.q. voortbrengingskosten van de materiële vaste activa.

De afschrijving op immateriële vaste activa is berekend op basis van de resterende gemiddelde looptijd van de overgenomen verzekeringsportefeuille.

De afschrijving op goodwill is gebaseerd op een terugverdienperiode van tien jaar volgens de discounted cashflow-methode. Vorig jaar werd nog een terugverdienperiode van vijf jaar gehanteerd.

Belastingen

De belastingen naar de winst zijn berekend volgens de geldende belastingtarieven. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met latente belastingen.

De fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting bestaat uit DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringsmaatschappij NV, DAS Support BV, DAS Legal Finance BV, De Wit Vissers Incasso Holding BV en De Wit Vissers Incasso BV.

DAS Rechtsbijstand NV rekent af op basis van het fiscale resultaat van de overige rechtspersonen binnen de fiscale eenheid waarbij de fiscale voor- en nadelen aan die maatschappij worden toegerekend waar deze thuishoren.

Grondslagen van kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en het bankkrediet is opgenomen onder de schulden.

Ontvangsten uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Investerings in groepsmaatschappijen worden verwerkt tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van binnen de geacquireerde onderneming aanwezige geldmiddelen.

Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Toelichting op de geconsolideerde balans

2009

1 Immateriële vaste activa € 33.042 (v.j. € 15.680)

Het verloop van de goodwill van de groepsmaatschappijen kan als volgt worden gespecificeerd:

	DAS Legal Finance		Overgenomen portefeuilles		Totaal	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Goodwill						
Boekwaarde 1 januari	14.751	12.448	929	1.858	15.680	14.306
Investeringsen	22.312	5.667	-	-	22.312	5.667
	37.063	18.115	929	1.858	37.992	19.973
Impairment	-	425	-	-	-	425
Afschrijving	4.021	2.939	929	929	4.950	3.868
Boekwaarde 31 december	33.042	14.751	-	929	33.042	15.680
De geaccumuleerde aanschafwaarden en afschrijvingen van de immateriële vaste activa per einde boekjaar zijn:						
Aanschafwaarde	42.235	19.923	5.574	5.574	47.809	25.497
Cumulatieve afschrijvingen	9.193	5.172	5.574	4.645	14.767	9.817
Balans per 31 december	33.042	14.751	-	929	33.042	15.680

Goodwill wordt met ingang van 2009 afgeschreven in 10 jaar, met uitzondering van de goodwill betaald bij de overname van DAS Incasso Den Bosch BV. De economische levensduur is voor deze deelneming gehandhaafd op 5 jaar.

Tot en met boekjaar 2008 bedroeg de afschrijvingstermijn 5 jaar. Een afschrijvingstermijn van 10 jaar sluit beter aan bij de geschatte economische levensduur van de goodwill. Het effect van deze schattingswijziging op het resultaat voor belastingen over 2009 bedraagt € 4,2 miljoen. Indien de afschrijving goodwill in 2009 volgens de oude methode zou zijn berekend bedragen de afschrijvingslasten € 8,3 miljoen in plaats van € 4,1 miljoen.

Van investeringen, verworven voor 1 januari 2009, is in 2009 een impairment-test uitgevoerd. Deze heeft in 2009 niet geleid tot een extra waardevermindering (v.j. € 425). Voor investeringen in het boekjaar is geen impairment-test uitgevoerd. Er zijn geen indicaties dat er sprake is van duurzame waardevermindering.

De volgende mutaties hebben in 2009 plaatsgevonden in de geconsolideerde entiteiten:

Stand per 1 januari	17.179
Mutaties als gevolg van acquisities	7.024
Resultaat boekjaar	9.149
Stand per 31 december	33.352

In de mutaties als gevolg van acquisities is opgenomen de aankoop van 80% van de aandelen van Van Arkel Gerechtsdeurwaarders BV alsmede de afwikkeling van één van de eerdere acquisities.

De goodwill inzake overgenomen portefeuilles vloeit voort uit de overname van LAR en reflecteert de waarde van de overgenomen verzekeringsportefeuille. Deze post wordt in zes jaar afgeschreven, zijnde de gemiddelde looptijd van deze portefeuille.

Toelichting op de geconsolideerde balans (vervolg)

	2009	2008
2 Materiële vaste activa € 8.764 (v.j. € 6.040)		
Andere vaste bedrijfsmiddelen		
Boekwaarde 1 januari	6.040	5.229
Investeringen acquisities	627	-
Investeringen	4.770	2.798
	11.437	8.027
Desinvesteringen	90	138
	11.347	7.889
Afschrijvingen	2.583	1.849
Boekwaarde 31 december	8.764	6.040

De afschrijving vindt plaats over een periode van 5 jaar, rekening houdend met de economische levensduur. De afschrijvingskosten zijn verantwoord onder bedrijfskosten. DAS is zowel economisch als juridisch eigenaar van alle materiële vaste activa.

De geaccumuleerde aanschafwaarden en afschrijvingen per 31 december van de materiële vaste activa zijn:

Aanschafwaarde	18.023	11.232
Afschrijvingen	9.259	5.192
Boekwaarde	8.764	6.040

3 Financiële vaste activa € 262.857 (v.j. € 215.116)

Aandelen		
Balans per 1 januari	25.697	34.200
Aankopen	10.616	4.186
	36.313	38.386
Ongerealiseerde koersresultaten	5.626	- 7.878
Ongerealiseerde koersverliezen/winsten naar vermogen	1.050	- 3.569
Ongerealiseerde koersverliezen/winsten naar belastinglatentie	205	- 1.242
Balans per 31 december	43.194	25.697

Ultimo 2009 is 97,5% belegd in aandelenfondsen en 2,5% in aandelen. De (geamortiseerde) kostprijs van de aandelen bedraagt € 41.521 (v.j. € 25.280). Onderstaande tabel toont de aandelenfondsen per 31 december 2009:

	Balans waarde ultimo 2008	Aankopen/ verkopen	Winst/ verlies	Balans waarde ultimo 2009
<i>Fondsen</i>				
Belginel	612	-	450	1.062
BGI Europe EX-UK Index	7.431	2.931	2.448	12.810
BGI UK Index Sub-Fund	3.191	1.474	1.445	6.110
BGI Japan Index	1.664	809	86	2.559
BGI Pacific RIM Index	588	486	454	1.528
Ishares S&P 500 Index Fund	6.632	4.763	1.852	13.247
SNS Euro Obligatiefonds	5.579	153	146	5.878
Totaal	25.697	10.616	6.881	43.194

SNS Euro Obligatiefonds en Ishares S&P 500 Index Fund zijn genoteerd.

Obligaties

Balans per 1 januari	189.419	197.416
Aankopen	50.350	6.091
	239.769	203.507
Verkoop	4.867	-
Aflossingen	14.930	13.776
	219.972	189.731
Resultaat op verkopen	67	-
Herwaardering ten laste van het resultaat (agio)	- 376	- 312
Balans per 31 december	219.663	189.419

De beurswaarde van de obligaties bedraagt ultimo 2009 € 227.483 (v.j. € 192.454).

Toelichting op de geconsolideerde balans (vervolg)

De vennootschap belegt in aandelen en obligaties en loopt derhalve markt- en renterisico's. In het beleggingsbeleid heeft de Raad van Commissarissen een beleggingsmix vastgesteld waarbij een gedegen afweging tussen het (verwachte) rendement van de beleggingen en de daarmee gepaard gaande markt- en renterisico's plaatsvindt. De naleving van het beleggingsbeleid wordt periodiek getoetst en aan de Raad van Commissarissen gerapporteerd. De duration van de obligatieportefeuille is 3,92.

Onderstaande tabel toont de concentraties van kredietrisico's van de obligatieportefeuille op balanswaarde:

<i>Classificatie</i>	Rating A	Rating AA	Rating AAA	Totaal
Corporates	3.332	8.249	-	11.581
Financial	8.861	13.285	29.307	51.453
Government	-	11.184	54.225	65.409
Semi-Government	-	5.951	85.269	91.220
Totaal	12.193	38.669	168.801	219.663

4 Derivaten € 26 (v.j. € 382)

Valutatermijncontracten

Balans per 1 januari	382	-
Waarde ten tijde van afwikkeling valutacontracten	- 420	-
Gerealiseerde koerswinsten afgewikkelde contracten	38	-
Gerealiseerde koerswinsten lopende contracten	26	382
Balans per 31 december	26	382

De valutatermijncontracten hebben betrekking op dollarcontracten met een looptijd van 12 maanden. Deze zijn afgesloten in 2009. De dollarcontracten zijn afgesloten om de dollarexposure op aandelen te neutraliseren. De dollarexposure op aandelen is \$ 19.006, waarvan \$ 11.760 is afgedekt (62%). De gerealiseerde koerswinsten ontstaan door schommelingen in de valutatermijnkoersen.

Voor een omschrijving van de marktrisico's van de financiële activa wordt verwezen naar de paragraaf risicobeheer.

5 Vorderingen € 106.171 (v.j. € 80.021)

Vorderingen uit directe verzekering

De vorderingen uit directe verzekering en herverzekering alsmede de overige vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar. De vorderingen uit herverzekering bestaan voor 82,9% uit een vordering op een viertal debiteuren. Dit betreffen andere verzekeringsmaatschappijen. Overige concentraties doen zich niet voor.

Voor dubieuze vorderingen is de volgende voorziening opgenomen:

Balans 1 januari	2.096	1.159
Voorziening uit de nieuwe entiteiten	722	86
Afgeboekte vorderingen	- 26	- 31
	2.792	1.214
Toevoeging ten laste van de winst- en verliesrekening	686	882
Saldo per 31 december	3.478	2.096

De voorziening is bepaald op basis van ouderdom van de vorderingen en direct op de betreffende vorderingen in mindering gebracht. DAS Holding NV heeft geen significante concentraties van kredietrisico. De voorziening is getroffen voor individuele verzekeringnemers (€ 1.272), tussenpersonen (€ 549) en deurwaardersdiensten (€ 1.657).

Toelichting op de geconsolideerde balans (vervolg)

	2009	2008
Derdengelden/onderhanden werk		
Het derdengelden/ onderhanden werk kan als volgt worden toegelicht:		
Ontvangen nog af te dragen gelden	- 1.533	- 1.336
Vergoeding eigen diensten (onderhanden werk)	38.063	19.728
Verschotten ten behoeve van cliënten	14.801	11.983
	51.331	30.375
Af: voorziening voor dubieuze debiteuren	1.339	535
	49.992	29.840
De vergoeding eigen diensten betreffen de cumulatief verantwoorde opbrengsten vanuit het onderhanden werk.		
Volgens de 'Percentage of Completion Method' worden opbrengsten aan lopende dossiers toegerekend waarop de ontvangsten hoger zijn dan de gemaakte kosten.		
Het verloop van het onderhanden werk kan als volgt worden weergegeven:		
Stand per 1 januari	19.728	11.607
Herrubricering onderhanden werk	- 694	388
Overgenomen bij acquisities	8.984	892
	28.018	12.887
Mutatie onderhanden werk	10.045	6.841
Stand per 31 december	38.063	19.728
Vordering belastinglatentie		
Het verloop van de latente belastingvordering is als volgt:		
Saldo per 1 januari	52	-
Ten laste van de winst- en verliesrekening	236	52
Saldo per 31 december	288	52
Van dit bedrag heeft € 75 een looptijd korter dan één jaar en € 213 langer dan een jaar. De cijfers van 2008 zijn aangepast als gevolg van de stelselwijziging RJ 271. Het effect hiervan is € 595.		
Overlopende rente		
Dit betreft lopende couponrente en heeft een looptijd korter dan één jaar.		
Overige vorderingen		
De overige vorderingen bestaan uit de volgende posten:		
Vooruitbetaalde kosten	8.071	6.847
Te ontvangen externe schadekosten	225	84
VPB	1.038	1.306
Overige belastingen	695	119
Vorderingen ASR pensioenen	5.671	4.545
Nog te factureren omzet	402	713
Overige	4.048	1.513
	20.150	15.127

De vooruitbetaalde kosten betreffen vooruitbetaalde premies in verband met betalingen van huur en dossierkosten van deurwaardersactiviteiten. Van de VPB heeft € 1.069 betrekking op 2009. De vordering ASR pensioenen is opgenomen als gevolg van de stelselwijziging RJ 271. Het betreft vooruitbetaalde premies voor 2010. In de vordering van 2008 is een bedrag van € 373 als gevolg van de stelselwijziging opgenomen. De overige vorderingen en overlopende activa bestaan voor € 229 uit personeelsleningen. Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

6 Liquide middelen € 27.879 (v.j. € 42.863)

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de groep, met uitzondering van een bedrag van € 15.139. Voor € 1.020 is een bankgarantie afgegeven ten behoeve van de betalingsverplichting van de huursom en voor een bedrag van € 14.119 geldt een bewaarplicht voor betalingsverplichtingen jegens opdrachtgevers.

2009

2008

7 Groepsvermogen € 117.626 (v.j. € 86.186)

Overeenkomstig art. 2:411 BW wordt het groepsvermogen hier niet verder uitgesplitst. Voor een specificatie van het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening.

8 Voorzieningen € 216.602 (v.j. € 200.137)

Voorziening voor niet-verdiende premies/voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen

Het verloop van de technische voorzieningen is als volgt:

	Voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen		Voorziening voor niet-verdiende premies	
	2009	2008	2009	2008
Saldo per 1 januari	148.758	140.459	45.387	45.134
Mutatie als gevolg van schattingswijziging	-	- 183	-	-
Saldo per 1 januari na schattingswijziging	148.758	140.276	45.387	45.134
Betalen/premies < boekjaar	- 38.568	- 38.016	- 45.387	- 45.134
Vrijval risicomarge	- 9.222	- 8.851	-	-
Afwikkelingsresultaten < boekjaar	- 4.046	- 1.765	-	-
Saldo voorziening < boekjaar	96.922	91.644	-	-
Dotatie voor boekjaar	66.284	57.114	44.179	45.387
Saldo per 31 december	163.206	148.758	44.179	45.387

De looptijd van de voorziening voor niet-verdiende premies en voor te betalen schaden/uitkeringen kan als volgt worden weergegeven:

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Niet-verdiende premies	44.179	-	-	44.179
Te betalen schaden/uitkeringen	55.113	81.212	26.881	163.206
Totaal	99.292	81.212	26.881	207.385

De verdeling van de looptijd van de voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen is gebaseerd op verwachte toekomstige betalingen aan de hand van historische betaalpatronen. Er is geen sprake van herverzekering. In de voorziening voor te betalen schaden is het bedrag voor te betalen schadebehandelingskosten bepaald op basis van de gemiddelde schadeafwikkelingstermijn voor de te onderscheiden schaden. Hierbij is rekening gehouden met alle toekomstige kosten van deze schaden inclusief toekomstige prijsontwikkelingen. De voorziening is gewaardeerd tegen kostprijs en is bepaald op basis van een 90% betrouwbaarheidsinterval. Op basis van dit betrouwbaarheidsinterval is een risicomarge opgenomen in de voorziening.

De premievoorziening is bepaald op basis van nettopremies. Onder nettopremies wordt verstaan de brutopremies onder aftrek van provisie en tekencommissie.

Overige voorzieningen

Deze bestaan uit:

Pensioenvoorziening	2.407	2.758
Latente belastingverplichtingen	6.067	2.732
Jubileumvoorziening	743	502
	9.217	5.992

Toelichting op de geconsolideerde balans (vervolg)

	2009	2008
Pensioenvoorziening (RJ 271)		
Saldo per 1 januari	10.209	10.647
Mutatie als gevolg van stelselwijziging	- 7.451	- 8.328
Saldo per 1 januari na stelselwijziging	2.758	2.319
Vrijval/dotatie in het jaar	- 351	439
Saldo per 31 december	2.407	2.758

De cijfers 2008 zijn aangepast als gevolg van een wijziging in RJ 271.

De pensioenvoorziening bestaat uit de volgende rechten en verplichtingen:

Recht op rentewinst	107	83
Recht op winstdeling	- 450	- 385
Aanvullende winstdeling (AO)	- 108	- 83
Backservice eindloonregeling	75	75
Indexatie	338	1.001
VUT	2.436	2.067
Nog te boeken premies	9	-
	2.407	2.758

Van de pensioenvoorziening heeft € 2.116 een looptijd langer dan één jaar.

Latente belastingverplichtingen

Voor het verschil tussen de commerciële en de fiscale waardering van activa en passiva op de balans wordt een voorziening opgenomen tegen het geldende belastingtarief. Het verloop van de latente belastingverplichtingen is als volgt:

Saldo per 1 januari	2.732	2.606
Stelselwijziging RJ 271	-	1.529
Saldo per 1 januari na stelselwijziging	2.732	4.135
Stelselwijziging RJ 271	-	- 226
Ten gunste/laste van de herwaarderingsreserve beleggingen	205	- 1.266
Ten gunste/laste van de winst- en verliesrekening	3.130	89
Saldo per 31 december	6.067	2.732

Van dit bedrag loopt € 1.311 korter dan één jaar en € 4.756 langer dan één jaar.

Jubileavorziening

Het verloop van de jubileavorziening is als volgt:

Saldo per 1 januari	502	440
Mutatie ten laste van de winst- en verliesrekening	241	62
Saldo per 31 december	743	502

Van dit bedrag heeft € 690 een looptijd langer dan één jaar.

Toelichting op de geconsolideerde balans (vervolg)

	2009	2008
9 Langlopende schulden € 21.450 (v.j. € 10.613)		
Schulden aan kredietinstellingen		
Het verloop van de schulden aan kredietinstellingen is als volgt:		
Stand per 1 januari	23.515	13.878
Opgenomen leningen boekjaar	17.374	12.171
Aflossingen	- 5.425	- 2.534
Stand per 31 december	35.464	23.515

De looptijd van de leningen kan als volgt worden weergegeven:

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Aflossingen op leningen	3.130	8.861	-	11.991
Rekening courant krediet	10.884	12.022	567	23.473
	14.014	20.883	567	35.464

De belangrijkste leningvoorwaarden zijn:

De schulden aan kredietinstellingen bestaan uit diverse roll-over-leningen en rekening-courant-faciliteiten.

De schuld wordt in halfjaarlijkse termijnen afgelost. De aflossing is € 3.171 per halfjaar.

De rekening-courant-faciliteit van € 8.000 staat ter beschikking tot wederopzegging.

De debetrente op jaarbasis is 3-maands- (roll-over-lening) en 1-maands Euribor (RC-faciliteit), vermeerderd met de van toepassing zijnde marge (beide thans 1,00%) en een liquiditeitspremie van 0,5%.

De marge op de RC faciliteit van DLF betreft 1,50% vermeerderd met een liquiditeitspremie van 0,3%.

De marge wordt elk half jaar opnieuw vastgesteld aan de hand van de dan aanwezige leverage ratio. De leverage ratio wordt gedefinieerd als totale schuld/EBITDA.

Voor alle acquisities zijn afzonderlijke financieringen aangegaan, die dezelfde leningsvoorwaarden bevatten.

Tot meerdere zekerheid is de verpanding van de huidige en toekomstige vorderingen, RC-saldi, voorraden, inventaris en bedrijfsuitrusting van DAS Legal Finance BV en de door haar geacquireerde dochters gegeven, alsmede alle (certificaten van) aandelen van de overgenomen partijen. Daarnaast staat DAS Legal Finance BV borg voor deze schulden.

DAS Legal Finance BV loopt renterisico over deze schulden. De Euribor is variabel; de van toepassing zijnde marge is gemaximeerd tot 2%.

Een gedeelte van het renterisico is afgedekt met een 'Interest Rate Cap' waarbij de rente gemaximeerd is op 2,7%. De Cap-premie wordt maandelijks achteraf voldaan.

10 Kortlopende schulden € 83.061 (v.j. € 63.166)

Schulden uit directe verzekeringen

De schulden uit directe verzekering hebben een looptijd korter dan één jaar.

Overige schulden en overlopende passiva

De overige schulden en overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Overige schulden	15.995	17.642
Overlopende passiva	24.472	16.697
	40.467	34.339

Toelichting op de geconsolideerde balans (vervolg)

	2009	2008
De overige schulden kunnen als volgt worden uitgesplitst:		
Crediteuren	2.117	1.735
Vennootschapsbelasting	3.356	2.800
Belastingen en sociale lasten	4.887	4.163
Schulden in verband met acquisities	-	4.168
Schulden aan opdrachtgevers	3.190	836
Griffierecht	287	406
Overige	2.158	3.534
	15.995	17.642
De overlopende passiva kunnen als volgt worden uitgesplitst:		
Winstcommissie	12.333	9.678
Pensioenpremie	696	317
Personeelskosten	8.091	5.097
Overige	3.352	1.605
	24.472	16.697

Alle schulden en overlopende passiva hebben een looptijd korter dan één jaar.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn in te delen in drie tijdvakken:

	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Huurverplichtingen	5.933	17.884	511	24.328
Lease van kantooruitrusting en auto's	1.219	1.566	-	2.785
Sponsorverplichtingen	601	956	-	1.557
Totaal	7.753	20.406	511	28.670

De huurverplichtingen lopen nog voor een periode van 1 tot 8 jaar. In 2009 is er € 1.452 aan lease-termijnen betaald.

Voor de betalingsverplichting van de huursom zijn bankgaranties afgegeven van € 1.020.

DAS Holding NV vormt samen met DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringsmaatschappij NV, DAS Support BV, DAS Legal Finance BV, De Wit Vissers Incasso Holding BV en De Wit Vissers Incasso BV een fiscale eenheid. Uit dien hoofde is de vennootschap aansprakelijk voor alle fiscale verplichtingen die binnen de fiscale eenheid ontstaan. De zekerheden die zijn gegeven voor de kredietinstellingen staan vermeld onder de toelichting op de schulden aan kredietinstellingen.

Risicobeheer

Valutarisico

De groep is binnen de eurozone actief en loopt derhalve geen materieel valutarisico als gevolg van wisselkoersbewegingen. De beleggingen en de beleggingsopbrengsten staan wel bloot aan valutarisico's. Dit betreft met name koersbewegingen van het Pond Sterling en de Amerikaanse Dollar. Het valutarisico is beperkt tot circa 8,9% van de beleggingsportefeuille (v.j. 3,3%). Het belegde bedrag in Pond Sterling bedraagt per ultimo 2009 5.428 en in Amerikaanse Dollar 24.871, waarvan 19.006 in landen met een onderliggende waarde in dollar. Het beleid is om valutarisico's gedeeltelijk af te dekken (eind 2009 11.760 Amerikaanse Dollar).

Renterisico

Het renterisico heeft voornamelijk betrekking op beleggingen. Het risico wordt beperkt door een obligatieportefeuille met een lage duration aan te houden (3,92).

Koersrisico

De groep loopt koersrisico op aandelen door de dagelijkse mutaties in de marktwaarde van haar aandelenportefeuilles. Het risico wordt beperkt doordat voor 97,5% is belegd in aandelenfondsen. Een deel heeft een obligatiefonds als onderliggende waarde (SNS Euro Obligatiefonds).

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat financiële activa in waarde dalen doordat tegenpartijen geheel of gedeeltelijk niet aan hun verplichtingen voldoen, of dat de marktwaarde van activa verandert door gewijzigde percepties van de kredietwaardigheid van deze tegenpartijen. Het maximale bedrag waar kredietrisico over gelopen wordt is € 326.279, waarvan € 219.663 is geclassificeerd als financiële vaste activa (beleggingen) en € 106.616 als vorderingen.

De beleggingen krijgen een risicoclassificatie volgens de rating van S&P. AAA is de hoogst haalbare rating, BBB de laagst haalbare. De portefeuille van DAS is voor 76,8% opgebouwd uit beleggingen met een AAA-rating. Hierdoor is het kredietrisico beperkt. De overige beleggingen vallen in de AA- en A-rating. Daarnaast zijn de risico's gespreid door een verdeling aan te houden naar type obligatie (DAS belegt voornamelijk in staatsobligaties) en naar geografisch gebied.

Liquiditeitsrisico

DAS heeft een sterke liquiditeitspositie. Door het voeren van actief cashmanagement wordt getracht voldoende liquiditeiten beschikbaar te hebben om aan haar verplichtingen te voldoen wanneer deze verschuldigd zijn.

Verzekeringstechnische risico's

De verzekeringstechnische risico's waar DAS als rechtsbijstandverzekeraar aan blootstaat hebben betrekking op de jurisdisering van de samenleving en de veranderingen van wet- en regelgeving in Nederland. De mate waarin de jurisdisering van de samenleving zich ontwikkelt dan wel de invoering van nieuwe wet- en regelgeving kunnen direct gevolgen voor DAS hebben. Door het toepassen van een stringent acceptatiebeleid met daarvan afgeleide richtlijnen wordt ervoor gezorgd dat risico's, waarbij van tevoren wordt ingeschat dat deze verzekeringstechnisch meer dan gebruikelijke risico's opleveren, niet dan wel op condities die in verhouding tot het te verzekeren risico staan, worden verzekerd.

Daarnaast wordt via een actief naselectiebeleid continu bewaakt of er sprake is van risico's die een meer dan gebruikelijk schadebeeld hebben en zo ja, dan worden hier op basis van het hiervoor geformuleerde beleid de nodige maatregelen genomen teneinde het verzekeringstechnische risico te minimaliseren dan wel te beëindigen. Deze continubewaking ten aanzien van ontwikkelingen in de verzekeringsportefeuille is mede input voor het up to date houden van het acceptatiebeleid.

Teneinde het verzekeringstechnische risico van continu veranderende wet- en regelgeving te minimaliseren zijn de polisvoorwaarden zodanig opgebouwd dat dit risico niet dan wel nauwelijks aanwezig is. Via de polisvoorwaarden is afgedekt dat een ingrijpende verandering in de wet- en regelgeving dan wel andere ingrijpende maatschappelijke ontwikkelingen niet zullen leiden tot een onvoorziene hausse van schademeldingen en derhalve geen directe materiële gevolgen hebben voor de toekomstige schadelast.

Bij het vaststellen van de verzekeringstechnische parameters wordt in de verzekeringstechniek voornamelijk rekening gehouden met inschattingen van de verwachte schadelast (meldingen vertaald naar de te leveren inhoudelijke juridische prestaties en de hiervoor minimaal noodzakelijke juridische capaciteit). Oftewel de parameter schadefrequentie gespecificeerd naar rechtsgebied. Indien wordt vastgesteld dat de aldus via verzekeringstechniek vastgestelde in de toekomst verwachte schadelast gevolgen zullen gaan hebben voor het resultaat dan wel eigen vermogen, zullen adequate verzekeringstechnische maatregelen worden genomen teneinde dit te voorkomen. Deze maatregelen kunnen zowel inkomstenverhogend zijn (premieaanpassingen) als risicobeperkend (voorwaardenaanpassing). Via het mechanisme van adequate en continubewaking van de verzekeringstechnische risico's en de ontwikkeling van de omgevingsfactoren wordt door het specifiek hiertoe opgezette entiteit Verzekeringstechniek en Actuariaal het risico van de gevoeligheid van eigen vermogen en resultaat voor noodzakelijke veranderingen van verzekeringstechnische parameters tot een minimum beperkt.

Als gespecialiseerde rechtsbijstandverzekeraar is er bij DAS altijd sprake van een concentratie van verzekeringstechnische risico's en wel op de juridische problematiek van haar verzekerden. Juist als specialist hebben DAS haar organisatie en processen zodanig ingericht dat deze concentratie continu bewaakt en gevolgd wordt teneinde daar waar noodzakelijk tijdig en adequaat te kunnen ingrijpen. Hierbij spelen aspecten met betrekking tot productbeleid, acceptatiebeleid, naselectiebeleid een rol alsmede schadelastbeheersingsactiviteiten.

ALM

In het kader van het ALM-beleid van DAS Rechtsbijstand NV wordt ernaar gestreefd de duration van de activa en passiva zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen om een mismatch van kasstromen te voorkomen. Dit betekent dat de duration van de beleggingsportefeuille wordt verkort. Tevens is het beleid een vaste beleggingsmix aan te houden met een stabiele kasstroom.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

	2009	2008
1 Omzet € 250.608 (v.j. € 207.305)		
De omzet is opgebouwd uit de volgende componenten:		
Premie-inkomen		
– Verzekeringen	118.012	106.608
– Herverzekeringen	79.734	65.722
Inkomsten incasso, deurwaarders en creditmanagement	52.459	34.742
Overige baten	403	233
	250.608	207.305
Alle premies zijn geboekt op verzekeringsovereenkomsten gesloten in Nederland en betreffen uitsluitend rechtsbijstandverzekeringen.		
2 Opbrengsten uit beleggingen € 14.934 (v.j. € 1.707)		
Gerealiseerde koerswinsten	64	382
Ongerealiseerde koersresultaten	5.626	- 7.878
Waardeverandering beleggingen (afschrijving op agio)	- 376	- 312
Ontvangen interest	9.224	9.174
Ontvangen dividend	396	341
	14.934	1.707
Het ongerealiseerde koersresultaat heeft betrekking op aandelenfondsen. Deze aandelenfondsen zijn in 2008 gedaald tot onder de kostprijs, waarvoor in 2008 een afboeking van € 7.878 heeft plaatsgevonden. Het koersresultaat in 2009 is het gevolg van een gedeeltelijke terugname van dit verlies. De gerealiseerde koerswinsten hebben betrekking op waardeinstijgingen van lopende valutatermijncontracten en resultaten op afgewikkelde valutatermijncontracten.		
3 Dotatie voorziening voor niet-verdiende premies € 1.208 (v.j. € -253)		
Dotatie voorziening voor niet-verdiende premies		
– Verzekeringen	- 880	- 856
– Herverzekeringen	2.088	603
	1.208	- 253

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening (vervolg)

	2009	2008			
4 Verzekeringstechnische lasten € 95.844 (v.j. € 83.248)					
De verzekeringstechnische lasten zijn als volgt tot stand gekomen:					
Verzekeringen					
– Schadekosten	53.072	48.420			
– Wijziging voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen	5.823	4.293			
	58.895	52.713			
Herverzekeringen					
– Schadekosten	28.324	26.529			
– Wijziging voorziening voor te betalen schaden/uitkeringen	8.625	4.006			
	36.949	30.535			
	95.844	83.248			
De verzekeringstechnische lasten bevatten de volgende uitloopresultaten:					
	< 2006	2006	2007	2008	2009
<i>Ontwikkelaar</i>					
2006	- 1.551	-	-	-	-
2007	- 1.579	-	-	-	-
2008	1.483	64	218	-	-
2009	2.880	441	1.424	- 698	-
Totale uitloop	1.233	505	1.642	- 698	-
Technisch resultaat		23.469	20.639	18.622	-
Uitlooppercentage		2,2%	8,0%	- 3,7%	-
Vrijvalmarge	1.884	1.106	1.957	4.275	-
De methodiek voor de berekening van de schadevoorziening werkt op basis van evenementsjaar en homogene risicogroepen. Hierboven worden de uitloopresultaten en de vrijvalmarge per schadejaar weergegeven.					
5 Bedrijfskosten € 126.099 (v.j. € 97.296)					
Bedrijfskosten voor verzekeringen	43.980	39.053			
Bedrijfskosten voor herverzekeringen	41.327	32.676			
Bedrijfskosten incasso, deurwaarders en creditmanagement	40.186	25.468			
Overige bedrijfskosten	606	99			
	126.099	97.296			
De bedrijfskosten zijn als volgt samengesteld:					
Provisie	51.897	43.958			
Tekencommissie	14.605	12.424			
Personeelskosten	31.269	21.993			
Overige beheerskosten	20.795	12.780			
Afschrijvingen immateriële vaste activa	4.950	4.292			
Afschrijvingen materiële vaste activa	2.583	1.849			
	126.099	97.296			
In de overige beheerskosten is een bedrag opgenomen van € 450 voor accountantskosten (PricewaterhouseCoopers). Dit bedrag is als volgt samengesteld:					
Audit services	201	203			
Audit-related services	-	-			
Tax services	175	86			
Other services	74	82			
	450	371			
Personeelskosten					
Salarissen	60.386	48.669			
Sociale lasten	7.283	5.852			
Pensioenlasten	5.151	4.571			
Overige personeelskosten	10.741	6.524			
	83.561	65.616			
Af: toegerekend aan schaden	52.292	43.623			
Totaal verantwoord onder bedrijfskosten	31.269	21.993			

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening (vervolg)

	2009	2008
De pensioenlast is als volgt bepaald:		
Nettopensioenkosten	5.057	3.225
Waardeoverdracht	- 69	-
VUT uitkeringen	345	-
Interestlasten	-	3.081
Opbrengst beleggingen	-	- 2.325
Overige lasten (baten)	- 182	590
	5.151	4.571

De meeste van de tot de consolidatiekring behorende entiteiten van de incasso-business-units hebben een pensioenregeling op basis van een beschikbare premieregeling, waarbij de premies in het resultaat worden verantwoord op het moment dat ze verschuldigd zijn.

Enkele van de tot de consolidatiekring behorende entiteiten van de incasso-business-units hebben in 2009 een toegezegde pensioenregeling afgesloten waarop de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing zijn en waarvoor op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen worden betaald door de vennootschap. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen. Dit betreft een voorziening voor:

- de verplichting van de vennootschap tot het verrichten van extra betalingen of herstellpremie als gevolg van een lage dekkingsgraad van het pensioenfonds;
- extra pensioenaanspraken die voortvloeien uit door de vennootschap toegezegde toekomstige salarisverhogingen (bijvoorbeeld voortkomend uit cao-afspraken) bij een eindloonregeling;
- onvoorwaardelijke nog niet gefinancierde indexaties;
- nadelen van individuele waardeoverdrachten die ten laste komen van de vennootschap.

Daarnaast neemt de vennootschap een vordering op voor:

- toegezegde restituties als gevolg van een hoge dekkingsgraad van het pensioenfonds;
- overrente of winstdeling die overeenkomstig de bepalingen in een verzekeringscontract beschikbaar komen voor de vennootschap;
- voordelen van individuele waardeoverdrachten die ten gunste komen van de vennootschap.

De pensioenvoorziening of -vordering wordt op basis van de beste schatting gewaardeerd. Hierbij is de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. Als disconteringsvoet voor de contantmaking is de markttrent van hoogwaardige ondernemingsobligaties genomen. Indien de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt niet langer is dan een jaar, is de verplichting niet tegen de contante waarde opgenomen.

Toevoegingen aan en vrijval van pensioenvoorzieningen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Het gemiddeld aantal werknemers op fulltime basis voor 2009 bedraagt 1.296 (v.j. 1.020) en is als volgt opgebouwd:

Verzekeringsactiviteiten	851	735
Incassoactiviteiten	445	285
	1.296	1.020

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening (vervolg)

	2009	2008
6 Belastingen € 11.985 (v.j. € 7.901)		
De belastingen over het resultaat kunnen als volgt worden toegelicht:		
Resultaat voor belastingen	44.807	28.215
Belastingen	11.985	7.901
Effectief belastingtarief	26,7%	28,0%
Toepasselijk belastingtarief	25,5%	25,5%
Het verschil tussen het effectief en toepasselijk tarief wordt veroorzaakt door het effect van zogenoemde permanente verschillen, bijvoorbeeld niet-aftrekbare acquisitiekosten, afschrijvingskosten goodwill bij aandelentransacties, beperkt aftrekbare kosten voor voedsel en dergelijke en de deelnemingsvrijstelling.		
De belastingen zijn als volgt opgebouwd:		
Acute belasting	9.025	8.428
Mutatie in de belastinglatenties	2.960	-527
	11.985	7.901

Toelichting op het geconsolideerd kasstroomoverzicht

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de groep, met uitzondering van een bedrag van € 15.139. Voor € 1.020 is een bankgarantie afgegeven ten behoeve van de betalingsverplichting van de huursom en voor een bedrag van € 14.119 geldt een bewaarplicht voor betalingsverplichtingen jegens opdrachtgevers.

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen de investeringen opgenomen waarvoor in 2009 liquide middelen zijn uitgegeven. Er zijn geen investeringen verricht door middel van financial leasing.

Stelselwijziging

2009

In het boekjaar heeft een stelselwijziging plaatsgevonden. Onderstaand zijn de wijzigingen als gevolg van de stelselwijziging samengevat:

Vordering ASR pensioenen - 373

Overige schulden (vennootschapsbelasting) 95

Latente belastingvordering
Stelselwijziging RJ 271 595

Overige reserves
Mutatie als gevolg van stelselwijziging RJ 271 per 1-1-2008 6.204
Mutatie als gevolg van stelselwijziging RJ 271 resultaat 2008 - 373
Totaal aanpassing stelselwijziging **5.831**

Pensioenvoorziening (RJ 271)
Mutatie als gevolg van stelselwijziging - 8.328
Mutatie als gevolg van stelselwijziging RJ 271 resultaat 2009 877
Totaal aanpassing stelselwijziging **- 7.451**

Latente belastingverplichtingen
Mutatie als gevolg van stelselwijziging RJ 271 per 1-1-2008 1.529
Stelselwijziging RJ 271 2008 - 226
Totaal aanpassing stelselwijziging **1.303**

Vennootschappelijke jaarrekening 2009

Vennootschappelijke balans per 31 december 2009 (x € 1.000)

(voor winstbestemming)

	2009	2008
> Activa		
1 Financiële vaste activa		
Beleggingen in groepsmaatschappijen	113.710	78.463
Vorderingen op groepsmaatschappijen	-	4.259
	<u>113.710</u>	<u>82.722</u>
Vorderingen	43	-
2 Liquide middelen	<u>10</u>	<u>11</u>
Totaal activa	113.763	82.733
> Passiva		
3 Eigen Vermogen		
Geplaatst kapitaal	13.800	13.800
Nog te storten	8.740	8.740
Geplaatst en gestort kapitaal	<u>5.060</u>	<u>5.060</u>
Agioreserve	9.746	9.746
Herwaarderingsreserve	1.400	350
Overige reserves	63.328	48.486
Onverdeelde winst	<u>31.146</u>	<u>19.042</u>
	<u>110.680</u>	<u>82.684</u>
4 Schulden		
Schulden aan groepsmaatschappijen	3.049	-
Overige schulden	<u>34</u>	<u>49</u>
	<u>3.083</u>	<u>49</u>
Totaal passiva	113.763	82.733

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2009 (x € 1.000)

	2009	2008
Resultaat groepsmaatschappijen na belastingen	31.271	18.947
Overige resultaten na belasting	<u>- 125</u>	<u>95</u>
	31.146	19.042

Algemene toelichting

Activiteiten

De activiteiten van de vennootschap bestaan voornamelijk uit het deelnemen in Groepsmaatschappijen en het uitvoeren van Holdingactiviteiten.

DAS Holding NV is gevestigd aan de Karspeldreef 15, 1102 BB te Amsterdam.

Groepsstructuur

De vennootschap is 100 procent aandeelhouder van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij NV, DAS Support BV en DAS Legal Finance BV; alle vennootschappen zijn gevestigd te Amsterdam.

Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de bepalingen voor de jaarrekening, zoals opgenomen in titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Vergelijking met voorgaand jaar

In verband met een stelselwijziging zijn de vergelijkende cijfers aangepast. In 2009 is de nieuwe richtlijn RJ 271 toegepast. Volgens de oude richtlijn werd de pensioenvoorziening van de deelneming DAS Rechtsbijstand NV berekend op basis van actuariële methode die bekend staat als 'projected unit credit'-methode. Bij deze methode wordt de contante waarde van de toegekende pensioenaanspraken verminderd met de marktwaarde van de beleggingen. Het tekort wordt bij de deelneming als nettoverplichting op de balans opgenomen.

Volgens de nieuwe richtlijn worden bij de deelneming alleen verplichtingen of vorderingen met de pensioenuitvoerder per balansdatum opgenomen. De vooruitbetaalde premie aan de pensioenuitvoerder wordt bij de deelneming opgenomen onder vorderingen.

De stelselwijziging heeft een positief effect gehad op de deelneming en de algemene reserve van € 5.831 per 1 januari 2009. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Stelselwijziging in de geconsolideerde jaarrekening

Grondslagen van waardering van activa en passiva

Algemeen

Tenzij anders is vermeld, zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van voorzieningen.

Financiële vaste activa

Beleggingen in groepsmaatschappijen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover DAS Holding NV in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, worden deze verplichtingen opgenomen onder schulden aan groepsmaatschappijen.

De resultaten van de groepsmaatschappijen worden als resultaat groepsmaatschappijen verantwoord.

Grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengsten van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. Resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen worden genomen zodra zij voorzienbaar zijn.

De belastingen naar de winst zijn berekend volgens de geldende belastingtarieven. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met latente belastingen.

Belastingen

DAS Holding NV vormt samen met DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij NV, DAS Support BV, DAS Legal Finance BV en De Wit Visser's Incasso Holding BV een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. Uit dien hoofde is de vennootschap aansprakelijk voor alle fiscale verplichtingen die binnen de fiscale eenheid ontstaan.

Toelichting op de vennootschappelijke balans

	2009	2008
1 Financiële vaste activa € 113.710 (v.j. € 82.722)		
Het verloop van de waarde van de beleggingen in groepsmaatschappijen kan als volgt worden gespecificeerd:		
Saldo per 1 januari	72.632	61.434
Stelselwijziging RJ 271 pensioenen	5.831	6.204
Saldo per 1 januari na stelselwijziging	78.463	67.638
Resultaat boekjaar	31.271	18.947
Correctie resultaat boekjaar inzake negatief eigen vermogen DAS Support BV	26	- 4
Stelselwijziging RJ 271 pensioenen 2008	-	- 373
Dividenduitkering	- 4.200	- 4.200
Kapitaalstorting DAS Holding NV	7.100	-
Mutatie herwaarderingsreserve	1.050	- 3.545
Nettovermogenswaarde einde boekjaar	113.710	78.463
De dividenduitkering bestaat uit het dividend dat is uitgekeerd conform de winstbestemming van 2008 (€ 4.200). De deelnemingen zijn gekocht in de vorm van aandelen, certificaten van aandelen en andere vormen van deelneming in groepsmaatschappijen.		
Het verloop van de vorderingen op groepsmaatschappijen kan als volgt worden toegelicht:		
Saldo per 1 januari	4.259	4.122
Kapitaalstorting DAS Holding NV	- 4.259	-
Overige ontvangsten	-	133
Correctie vordering inzake negatief eigen vermogen DAS Support BV	-	4
Saldo per 31 december	-	4.259
Over de vorderingen op groepsmaatschappijen wordt een marktconforme rente (gemiddeld 2009: 2,80%) berekend. De kapitaalstorting DAS Holding NV betreft een deel van de storting van € 7.100 aan DAS Legal Finance. Het restant is bij schulden aan groepsmaatschappijen opgenomen. Teneinde de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten van DAS Support BV te waarborgen, heeft DAS Holding NV verklaard dat zij haar vordering op DAS Support BV niet eerder op zal eisen alvorens er voldoende vermogen in deze vennootschap aanwezig is.		
2 Liquide middelen € 10 (v.j. € 11)		
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.		
3 Eigen vermogen € 110.680 (v.j. € 82.684)		
Geplaats en gestort aandelenkapitaal		
Balans per 1 januari	5.060	5.060
Wijziging aandelenkapitaal	-	-
Balans per 31 december	5.060	5.060
Het geplaatste aandelenkapitaal betreft 300.000 gewone aandelen van nominaal € 46, waarop 36,67% opgevraagd en gestort is.		
Agioreserve		
De agioreserve is in 2009 en 2008 ongewijzigd gebleven.		
Balans per 1 januari	9.746	9.746
Wijziging agioreserve	-	-
Balans per 31 december	9.746	9.746
Herwaarderingsreserve		
Het verloop van deze reserve is als volgt:		
Saldo per 1 januari	350	3.895
Herwaardering beleggingen	1.050	- 3.545
Saldo einde boekjaar	1.400	350

Toelichting op de vennootschappelijke balans (vervolg)

	2009	2008
Overige reserves		
Saldo per 1 januari voor stelselwijziging	42.655	28.315
Mutatie als gevolg van stelselwijziging RJ 271 pensioenen	5.831	6.204
Saldo per 1 januari na stelselwijziging	48.486	34.519
Resultaateffect stelselwijziging RJ 271 pensioenen	-	- 373
Winstverdeling	14.842	14.340
Saldo einde boekjaar	63.328	48.486
Onverdeelde winst		
Saldo per 1 januari	19.042	18.540
Dividenduitkering	- 4.200	- 4.200
Overboeking naar de overige reserves	- 14.842	- 14.340
Onverdeelde winst boekjaar	31.146	19.042
Saldo einde boekjaar	31.146	19.042
Solvabiliteit		
Vereist marge op basis van de premie	32.789	28.635
Aanwezige marge	78.974	68.157
Wettelijke solvabiliteitsmarge (voor winstbestemming)	240,9%	238,0%
Noodzakelijk geachte solvabiliteitsmarge	175,0%	175,0%

De solvabiliteitsratio heeft betrekking op de rechtsbijstand. De directie streeft naar een minimale solvabiliteit van 175%. Dit wordt voldoende geacht in verband met het verzekeringstechnische- en voorzieningenbeleid. Deze solvabiliteit is bepaald aan de hand van ALM-studies waarbij gekeken wordt naar de duration van de activa en de verplichtingen in samenhang met het dividendbeleid, rekening houdend met schokken in relatie tot de waarden van de aandelen en de rentestand. Na winstbestemming 2009 (€ 19.000 dividend) zou de solvabiliteit uitkomen op 228%.

4 Schulden € 3.083 (v.j. € 49)

Schulden aan groepsmaatschappijen

Saldo per 1 januari	-	-
Kapitaalstorting DAS Holding NV	2.841	-
Overige ontvangsten	234	-
Correctie vordering inzake negatief eigen vermogen DAS Support BV	- 26	-
Balans per 31 december	3.049	-

Over de schulden op groepsmaatschappijen wordt een marktconforme rente (gemiddeld 2009: 2,80%) berekend. De kapitaalstorting DAS Holding NV betreft een deel van de storting van € 7.100. Teneinde de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten van DAS Support BV te waarborgen, heeft DAS Holding NV verklaard dat zij haar vordering op DAS Support BV niet eerder op zal eisen alvorens er voldoende vermogen in deze vennootschap aanwezig is.

Overige schulden

Belastingen en sociale lasten	-	33
Overige schulden	34	16
	34	49

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

DAS Holding NV vormt samen met DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringsmaatschappij NV, DAS Support BV, DAS Legal Finance BV en De Wit Vissers Incasso Holding BV een fiscale eenheid. Uit dien hoofde is de vennootschap aansprakelijk voor alle fiscale verplichtingen die binnen de fiscale eenheid ontstaan.

Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening

Overige resultaten na belasting

Onder de overige resultaten na belasting is rente opgenomen die is ontvangen van groepsmaatschappijen (€ 232).

Personeel

Gedurende 2009 zijn er geen medewerkers (v.j. 0) in dienst geweest bij DAS Holding NV.

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

2009

Op 4 januari 2010 is Tailormade Credit Management Services BV overgenomen. DAS Legal Finance BV participeert voor 100%. De overname is gefinancierd uit de rekening-courant-faciliteit met Fortis. Deze faciliteit wordt met € 572 per jaar afgebouwd.

Vanaf 1 januari 2010 worden de resultaten van deze vennootschap mee geconsolideerd. De activiteiten bestaan uit incasso, debiteurenbeheer, detachering en juridisch advies.

Statutaire winstverdeling

De winstverdeling is in de statuten geregeld in art. 17.

Dit artikel houdt onder meer in de bevoegdheid van de algemene vergadering van aandeelhouders om:

- A. uit de winst bedragen af te zonderen voor dotering aan bestaande of nieuw te vormen reserves;
- B. aan het resterende bedrag een nadere bestemming te geven.

Voorgestelde winstbestemming

Het winstsaldo 2009 bedraagt € 31.146 dat overeenkomstig artikel 17 van de statuten ter beschikking van de aandeelhouders staat.

De voorgestelde winstverdeling 2009 is als volgt:

Dividenduitkering

4.200

Dotatie overige reserves

26.946

31.146

Accountantsverklaring

Aan de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van DAS Holding NV

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag op pagina 8 tot en met 34 opgenomen jaarrekening 2009 van DAS Holding NV te Amsterdam bestaande uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2009 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vennootschap. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vennootschap heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van DAS Holding NV per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5f BW melden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 24 maart 2010
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door **A.H. Zoon** RA

DAS Holding N.V.

Postbus 23000
1100 DM Amsterdam

T 020 6517517
F 020 6914737
www.das.nl

KvK 34157138